

τῆς περὶ ἀνακωχῆς μερίμνης, περὶ ἧς ἐν τῇ πολιτικῇ ἡμῶν ἐβδομάδι λόγος γίνεται, ἐγέννησε καὶ τὴν μερίμναν περὶ ἀμύνης τῆς πρωτεύουσας ἐν περιπτώσει ἀποτυχίας τῆς ἀνακωχῆς. Ἐπὶ δὲ τούτῳ μετέβη τὴν τετάρτην πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν ἐν Γαταλδζα, Χενδέκιοϊ, Δέρκοις ὀχυρωμάτων τῆς πρωτεύουσας ὁ ὑπουργὸς τοῦ πυροβολικοῦ Δαμάτ Μαχμουτ πασσᾶς μετὰ πύλλων ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τοῦ ἐπιτελείου.

Ἐκ τῶν σερβικῶν μεθορίων καὶ περὶ τῶν σερβικῶν προελάσεων ἐκτὸς ἀσημάντων ἀψιμαχιῶν οὐδὲν ἕτερον ἠγγέλθη τὴν ἐβδομάδα ταύτην, ἢ ἡ ὑπὸ τῶν τουρκικῶν στρατευμάτων ἀνάκτησις τῇ 26/7 μετὰ διήμερον πεισματώδη μάχην τῆς πόλεως Κουρσουμλου, πρὸς δυσμὰς τῆς Νύσσης κειμένης. Ἀλλ' ὡς ἐξ ἰδιωτικῶν τινῶν ἐξάγεται εἰδήσεων, ἀφ' ἑτέρου οἱ Σέρβοι συνενωθέντες μετὰ τῶν Ρουμάνων ἀπέκλεισαν ὁλοσχερῶς τὴν Βιδύνην, ἐνῶ ταυτοχρόνως προήλασαν ἀρκούντως πρὸς νότον τῆς Λέσκοβατς πρὸς τὴν Πριστίναν καὶ εἰς ἱκανὰ ἐπέδραμον σημεῖα τοῦ νομοῦ Κοσσυφοπεδίου.

Ἐν ταῖς λοιπαῖς χώραις τοῦ πολέμου ἐν τῇ Εὐρώπῃ καὶ ἐν Ἀσίᾳ ἡ θέσις διατελεῖ σχεδὸν στάσιμος.

Τὸ πλοῖον *Μερσίνα*, οὗ τὴν ὑπὸ ῥωσσικοῦ κατὰδρομικοῦ σύλληψιν ἠγγείλαμεν ἐν τῷ προηγούμενῳ ἡμῶν ἀριθμῷ, συνελήφθη τὴν 13/25 μεταξὺ Περθενίου καὶ Ἀμάστρας κατὰ τὰς ἀσιατικὰς ἀκτὰς τοῦ Εὐξείνου. Ἐφερε δὲ κατ' ἀπογραφὴν 785 στρατιώτας, 4 ἀνωτέρους ἀξιωματικούς, 9 ὑποδεεστέρους, 12 γυναικόπαιδα, 808 δέγκια ἐμπορευμάτων, 216,270 γρόσια εἰς χρηματοδέματα καὶ λοιπά.

Μεθ' ὅλας τὰς περὶ ἀνακωχῆς πιθανότητας, ἡ Ῥωσσία πρὸς ἀποσόδησιν τῆς ἐπεμβάσεως τῆς Ἀγγλίας μεγίστας ποιεῖται παρασκευάς. Διετάχθη, λέγεται, ἡ ἐπὶ πόλεμον πρὸς νότον κίνησις 250,000 ἀνδρῶν, ὁ σχηματισμὸς νέου στρατοῦ ἐν Βαλτικῇ ἐξ 90,000 ἀνδρῶν, παρηγγέλθησαν δὲ 200,000

τυφέκια ἐν Βερολίνῳ καὶ 60 τορπιλλοφόρα πλοῖα ἐν Φιούμη. Οὕτω, φαίνεται, πρόκειται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἅπαξ ἔτι τὸ ἀξίωμα: *Si vis pacem, para bellum*.

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ

ΚΑΤΑ ΤΟ

1877.

Γεγονὸς μέγα, ὁ ἀνὰ τὴν ἀνατολικὴν Εὐρώπην μαχνόμενος ῥωσσοτουρκικὸς πόλεμος, ἀναπροσπάστως ἐν τῇ ἱστορίᾳ συνδέεται μετὰ τοῦ φθίνοντος ἔτους 1877.

Τὸ λῆγον τοῦτο ἔτος μίαν ἔτι ἡλικίας μονάδα προστίθῃσιν εἰς τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, ἀπὸ τοῦ παρόντος δὲ εἰς τὸ παρελθόν καὶ τοῦτο συγκαταριθμεῖται. Ἐν τούτοις φοβερὰ παρατείνεται εἰσέτι ἡ ἀνθρωποκτονὸς πάλῃ, ὡς δ' εἰκὸς ἐκ βάθρων σκαλεύουσα αὕτη πᾶν πολιτικὸν καὶ ἐμπορικὸν οἰκοδόμημα, τοῖς ἐπιζῶσι θνητοῖς ἀνεξιτήλους ἐγκαταλείπει τὰς πρὸς τὸ 1877 συνδεομένας λυπηρὰς ἀναμνήσεις.

Κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔτους πρόδηλον ὅσημέρῃ καθίστατο ὅτι αἱματηροτάτου ἀγῶνος ἡ συγκρότησις ἐπέκειτο, τοῦτο μὲν ἐνεκα τῆς τῶν Ῥώσσιων προθέσεως ὅπως ὅσον ἐνεστὶ τὸν κύκλον τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας μειώσωσι, τοῦτο δὲ ἐνεκα τοῦ τῶν Τούρκων πόθου ὅπως ὅσον τάχος τὸ τῆς ἀναμίξεως εἰς τὰ ἐσωτερικὰ πράγματα τῆς Τουρκίας δικαίωμα τῶν Φράγκων ὀριστικῶς ἀποποιηθῶσιν. Ἐπέκειτο λοιπὸν ἡ σύγκρουσις, καὶ ὁμῶς οὐδόλως προέβλεπον αὐτὴν ἐκείνοι οἵτινες καὶ λόγῳ συμφέροντος καὶ λόγῳ καθήκοντος ὤφειλον νὰ προὐδῶσι τὰ κατ' αὐτήν. Ἐν τούτοις μῆνας ἐξ πρό τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου, ἡ Α.Μ. ὁ αὐτοκράτωρ πασῶν τῶν Ῥωσσιῶν διὰ διατάγματα αὐτοῦ ἐπέτασσε τὴν ἐπὶ πόλεμον κίνησιν τῶν πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ ἀγῶνος προορισθέντων στρατευμάτων, τὰ δὲ γεγονότα ἀπέδειξαν ἔκτοτε ὅτι Ἀλέξανδρος ὁ Β', εὐαρίθμου ἐν ἀρχῇ τῆς ἀποφασισθείσης πάλῃ παρασκευάσεως ἀγωνιστὰς, καὶ τὸ ποῖόν τοῦ ἀγῶνος καὶ τὴν σημασίαν τῆς ἐπιχειρήσεως παντελῶς ἠγνόει. Ἀτύχημα ἦν τοῦτο καὶ διὰ τὴν Ῥωσσίαν καὶ διὰ τὴν Τουρκίαν καὶ διὰ τὴν Εὐρώπην ὅλην, διότι πᾶσιν ὠφέλιμος ἦτο ἡ τοῦ πολέμου ὅσον ἐνεστὶ βραχεία παράτασις.

Ἡ πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ ἀγῶνος προορισθεῖσα καὶ διατυμπανισθεῖσα κατὰ τὴν ἐναρ-

ξιν αὐτοῦ ῥωσικὴ δύναμις φοβερὰ ἦν ὡς πρὸς τὸ ποσὸν μόνον ἐπὶ τοῦ χάρτου· στρατὸς ῥῶν, στρατὸς Ὀδησσοῦ, Κοζάκων συντάγματα, ἀκροβολισταί, σκαπανεῖς, ναῦται, δραγόνι, οὐσάροι καὶ ἄλλοι, πάντες οὗτοι ἐλέγοντο τότε συμποσούμενοι εἰς 300 χιλιάδας μαχητῶν, βραδύτερον ὅμως ἐναργῶς ἀπεδείχθη ὅτι ἐκτάκτως ἀρχαῖαι ἦσαν αἱ τάξεις τῶν ῥώσων ἐκείνων πολεμιστῶν, ἀμφίβολον δ' ἀπέβη κατὰ τὴν τοῦ Δουνάβεως διέβασιν ἐὰν πλείονες τῶν 200,000 Μοσχοβιτῶν διέβησαν τὸν Προῦθον, καὶ, κατὰ τὸν κ. Α. Forbes—καλῶς εἰδότα τὰ κατὰ τὸν ὑφιστάμενον πόλεμον—ἀπίθανον ὅλως τυγχάνει, ὅτι Ῥῶσσοι πλείονες τῶν 170,000 διήλθον τὴν Ρουμανίαν πρὸ τοῦ τέλους τοῦ ἰουνίου.

Ἡ μεγάλη δύναμις τοῦ βορρᾶ, εἰς μέγαν ἐν ἀρχῇ ἀποδυθεῖσα ἀγῶνα μετὰ στρατοῦ εὐαριθμοῦ, ἡπκτήθη ἄρα γε ὡς πρὸς τὸ ποῖόν καὶ τὸ ποσὸν τῶν προσελευσομένων ἀντιπάλων, ἡ δὲ ἐπιδεικτικὴ εἰς Ρουμανίαν καθόδου τῶν Μοσχοβιτῶν ἐσκόπει κυρίως τὴν ἐκφύβισιν τῶν Τούρκων καὶ τὴν ἐπίτευξιν τῶν πόθων αὐτῆς; Ζήτημα τοῦτο, δεκτικὸν μὲν συζητήσεως, ἀλλ' οὐδ' ὅλως ἄλλοιουν τὰ ἐκ τοῦ προμνησθέντος μεγάλου κατὰ τὴν ἐκστρατείαν ταύτην σφάλματος προσγεγόμενα ἀποτελέσματα.

Τὸ ἀπαράσκευον τῶν ἀμυντικῶν δυνάμεων τῆς Τουρκίας κατὰ τὴν ἐναρξιν τῶν ἐχθροπραξιῶν, ἡ ὑπεροχὴ τοῦ στρατιωτικοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Ῥωσσίας, τὰ ἐκ τοῦ σερβικοῦ πολέμου κατὰ τὸ δοκοῦν ἐξαχθέντα συμπεράσματα, ἡ σχεδὸν ἀναιμωτεῖ ἐπιτευχθεῖσα διέβασις τοῦ Δουνάβεως, ἡ εὐχερὴς τέλος ἁλώσις τοῦ Τορνόβου ἐνίσχυσαν πρὸς καιρὸν παρὰ τοῖς Ῥώσσοις τὸ πρὸ τοῦ πολέμου φρόνημα ὅτι ἀσήμαντος σχεδὸν ἡ τῶν Τούρκων ἀμυντικὴ δύναμις καὶ ὅτι ἀπλή ἐπίδειξις στρατιωτικῆς ἥρκει ὅπως πτοηθῇ μὲν ἡ Τουρκία, ἐπιτευχθῶσι δὲ οἱ τῶν Μοσχοβιτῶν πόθοι. Καὶ ὅμως διεσκεδάσθησαν μετ' ὀλίγον τὰ ῥωσικὰ ἐκεῖνα ὄνειρα. Ὁ παρὰ τῆς Υ. Πύλης διορισμὸς εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ στρατοῦ πεπειραμένων στρατηγῶν, ἡ μετ' οὐ πολὺ διατράνωσις τῶν στρατιωτικῶν ἀρετῶν τῶν τούρκων πολεμιστῶν, ἡ ἐν Πλέβνας ἐπικαιροτάτη συγκέντρωσις πολυαριθμοῦ καὶ μαχιμωτάτης δυνάμεως ὑπὸ τὸν δεξιότατον τῶν τούρκων στρατηγῶν Ὀσμάν πασσᾶν, τὰς ἀνὰ τὴν Θράκην πλανωμένας φάλαγγας τοῦ στρατηγοῦ Γούρκου ἠνάγκασαν ἀθρόας καὶ ἐν σπουδῇ νὰ ἐπανακάμψωσιν ἐκείθεν τοῦ Αἴμου.

Ἐν ὑπερμεσοῦντι ἰουλίῳ ἡ τῆς Τουρκίας ἀμυντικὴ ἰσχὺς, ὡς ἀπὸ ληθάργου ἀνανήψασα, σημεῖα ἔδωκε ζωτικότητος οὐ τῆς τυχούσης, μετὰ δὲ τὴν πρὸ τῆς Πλέβνας αἱματηρὰν ἐκείνην ἀπώκρουσιν τῶν ὑπὸ τοὺς στρατηγούς Σχάχοφσκόην καὶ Κροῦδνερ ῥωσικῶν λεγεώνων, ὁ πρὸ τῆς Πλέβνας συμμαχικὸς στρατὸς, τὸ ἐν τῇ παρόδῳ τῆς Σίπκας στρατιωτικὸν ἀπόσπασμα, ἡ ὑπὸ τὸν μέγαν δοῦκα διάδοχον στρατιὰ τὸν ἐσχατον διέτρεχον κίνδυνον, διότι οὐ μόνον ἀρχαῖαι ἦσαν αἱ τάξεις αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἡ διοίκησις ἐμπειστευμένη ἦτο εἰς ἄνδρας ὁμολογουμένως ἀναρμοδίους. Ἡ ἱστορία τῶν ῥωσικῶν ἀποτυχιῶν, ἀπὸ τοῦ πρὸ τῆς Πλέβνας αἱματηροῦ δράματος τῆς 19/31 ἰουλίου καὶ ἰδίᾳ ἀπὸ τῆς τρίτης ἀποκρούσεως τῶν Μοσχοβιτῶν κατὰ τὴν 30/11 Σεπτεμβρίου, ἀρχὴν κυρίως ἔχει τὰς προμνησθείσας αἰτίας· τούτου δ' ἐνεκὰ πολλὴ ἐκτοτε κατεβλήθη φροντίς ὅπως καὶ στρατηγοὶ δεδοκιμασμένης πείρας ἀντικαταστήσωσι τοὺς ἀπομακρυνθέντας ἀνικάνους καὶ ἐπικουραὶ σημαντικὰ κατέλθωσιν εἰς ἀρωγὴν τοῦ μαχομένου στρατοῦ.

Δυστυχῶς ἀδύνατον εἶπεν τὸ αὐτὸ καὶ περὶ τῶν ἀπολειφθέντων ἀμυντικῶν μέσων τῆς Τουρκίας. Μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς ὑπὸ τοῦ γενναίου καὶ δεξιοῦ τούρκου στρατηγοῦ κλεῖσθαισας βουλγαρικῆς πολίχνης, ἐφθάρη τὸ ἄνθος τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ τῆς Τουρκίας, ἀνεπιστρεπτὲ δ' ὥς συναπώλετο καὶ ἡ κατὰ τὴν ἐπιτυχῇ ὑπὲρ τῶν τουρκικῶν ὀπλῶν ἀνέλιξιν τοῦ πρὸ τῆς Πλέβνας αἱματηροῦ δράματος παρεχομένη εὐκαιρία ὅπως τελεσφόρως ἴσως προσκτηθῶσι τότε αἱ συμπάθειαι κράτους ἡ κρατῶν τινων τῆς νῦν οὐδετέρας Εὐρώπης. Ἐν τούτοις, ὡς τὰ πράγματα ἔχουσιν ἤδη, ἀφ' ἐνός μὲν ὄγκος μέγας ἐπιδρομικὸς—καίτοι πλείω τῶν ὀγδοηκοντακισχιλίων αὐτοῦ ἀπώλεσε—διὰ νέων ὁσημέραι στοιχείων μεγαλύνεται καὶ ῥιγδαῖον παρασκευάζει τὸν ἐπὶ τὰ θρακικὰ πεδία κατακλυσμὸν, ἀφ' ἑτέρου δὲ σπουδαίως ἐξησθένησαν καὶ ἀνίσχυροι πρὸς ἀναχαίτισιν τοῦ ἐπιλευσομένου χειμάρρου ὑπὸ τῶν εἰδότην κρίνονται οἱ πρὸς τοῦτο τεταγμένοι φραγμαί.

Οἱ στρατοὶ οὐδ' ὅλως αὐτοσχεδιάζονται, ἀλλ' ἐπιστημονικῶς συγκροτοῦνται καὶ πνεύματι στρατιωτικῷ ἐκπαιδεύονται, ἐξαλλος δὲ πατριωτισμὸς ἐν τῇ ἐξάψει αὐτοῦ ἀντὶ στεφάνων στρατιωτικῶν παρασκευάζει τὸ πλεῖστον καταστροφὰς ἀσκόπους. Τὴν ἱστορικὴν ταύτην

ἀλτῆθειαν μαρτυρεῖ καὶ ἡ τύχη τοῦ κατὰ τὸν τελευταῖον γαλλογερμανικὸν πόλεμον στρατοῦ τοῦ Δείγηρος. Περιτταὶ αἱ τῶν ἀνθρώπων ἐκατόμβαι ἐν τέλει τοῦ 19^{ου} αἰῶνος, τοῦ κατ' εὐφημισμὸν ἴσως αἰῶνος τοῦ πολιτισμοῦ. Χάριν τῆς ἀλληλοκτονούσης ἀνθρωπότητος ἀπὸ τοῦ παρόντος εἰς τὸ παρελθὸν ἃς συγκαταριθμηθῶσι καὶ αὗται μετὰ τοῦ ἔτους 1877. Εὐκταῖον τοῦτο.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ.

Μικρὸν πρὸ τῆς τελευταίας τριακονταετίας διαλαλήθη ὅτι ὁ ἐπὶ ἡμέραιαν ὄλην ἑκατονταστηρίδα παραδεδεγμένος ὑπολογισμὸς περὶ τῆς ἀφ' ἡμῶν ἀποστάσεως τοῦ Ἡλίου ἀντικατέστη δι' ἄλλου σπουδαίως ἐλαττοῦντος τὸν τέως παραδεδεγμένον ἀριθμὸν. Κατὰ τοὺς νεωτέρους ὑπολογισμοὺς, τὸ εἰς 95 ἑκατοντακισμυρίων μιλίων μετὰ τῶν ἡμῶν καὶ τοῦ Ἡλίου διάστημα σπουδαίως συνετμήθη καταβιβασθὲν εἰς 91 καὶ $\frac{1}{2}$ μόνον ἑκατοντακισμύρια, δηλαδὴ κατὰ τὸ ἐν τριακοστὸν περίπου τοῦ ὅλου. Ἡ ἀλλαγὴ αὕτη σπουδαιότατην συνεπήγαγεν ἀλλοίωσιν τῶν περὶ τοῦ ἡλιακοῦ συστήματος ἰδεῶν ἡμῶν. Τινὲς ἀγνοοῦντες τὴν ἐνυπάρχουσαν σχέσιν τῆς ἀποστάσεως τοῦ Ἡλίου πρὸς τὰς κινήσεις τῆς Γῆς, ὑπέθεσαν ὅτι πράγματι ἐπῆλθεν ἀλλοίωσις τις λίαν σπουδαία. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ὑπελογίσθη ἡ πρώτη ἀπόστασις, ἡ μεγαλειτέρα, ἀπὸ τοῦ 1762 δηλαδὴ ἔτους, ἡ 1^η, κατὰ τὰς ὑποθέσεις αὐτῶν, ἐπλησίασε κατὰ τέσσαρα ἑκατοντακισμύρια μιλίων πρὸς τὸν Ἡλίον. Ἀλλ' ἐὰν τοιοῦτό τι ἐγένετο, ἐὰν δηλαδὴ ἐν διαστήματι 90 ὡς ἔγγιστα ἐνιαυτῶν ἡ ἀπόστασις τῆς Γῆς ἀπὸ τοῦ Ἡλίου συνετμήθη κατὰ τὸ ἐν περίπου τριακοστὸν, κατὰ φυσικὸν λόγον μετὰ 2,500 περίπου ἔτη ὁ πλανήτης ἡμῶν θέλει πέσει ἐπὶ τοῦ Ἡλίου, πολὺ δὲ πρὸ τῆς ἐπιχθῆς ταύτης, αἰτία τῆς ἐκ τῆς προσεγγίσεως πρὸς τὸν Ἡλίον αὐξήσεως θερμότητος ἥθελεν ἀφανισθῇ πᾶσα φυγὴ ζωῆς ἐπ' αὐτοῦ. Εὐτυχῶς ὁμως καταπεισιχωτάτας ἔχομεν ἀποδείξεις περὶ τοῦ ὅτι οὐδεμία ἀλλοίωσις ἀποστάσεως ἔλαβε χώραν. Μαθηματικῶς ἀποδεδειγμένον ἐστὶν ὅτι, ἐὰν ἡ ἀπὸ τοῦ Ἡλίου τῆς Γῆς ἀπόστασις ἐμειοῦτο κατὰ τὸ ἐν τριακοστὸν, ἥθελεν ἐπέλθῃ καὶ ἀνάλογος μείωσις τοῦ ἐνιαυτοῦ· ἡθέλομεν δηλαδὴ ἔχει τὸ ἔτος μικρότερον κατὰ 18 ἡμέρας. Ἀλλ' ἡμεῖς καλῶς ἐπιστάμεθα ὅτι ἀπὸ δύο χιλιάδων περίπου ἐνιαυτῶν οὐδὲ κατὰ λεπτὸν παρήλλαξεν ἡ διάρκεια τοῦ ἔτους. Καὶ ὁμοίως λίαν σπουδαῖαι εἰσιν αἱ ἐκ τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ μειοῦντος τὴν ἀπόστασιν τοῦ Ἡλίου προερχόμεναι διαφοραί. Ὁ περὶ τοῦ ὄγκου τοῦ Ἡλίου ὑπολογισμὸς καταβιβάζεται ἀπὸ 1,400 χιλ. φορὰς τὸν ὄγκον τῆς Γῆς, εἰς 1,250,000 μόνον

φορὰς, δηλαδὴ κατὰ 150,000 φορὰς ὡς ἔγγιστα. Ἡ μάζα αὐτοῦ ἥτις τὸ πρὶν ὑπελογίζετο κατὰ 355 χιλ. φορὰς μεγαλειτέρα τῆς μάζης τῆς Γῆς, ὑπελογίσθη νῦν 316,000 μόνον φορὰς ὑπερέχουσα αὐτῆς· δηλαδὴ μικρότερα τῆς ἀρχήτερον ὑπολογιζομένης κατὰ 29 000 φορὰς τὴν μάζαν τῆς μεγάλης ταύτης σφαίρας ἐφ' ἣς ζῶμεν. Αἱ γνώσεις ἡμῶν περὶ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ Ἡλίου καὶ τῆς μονιμότητος αὐτοῦ, ὡς ἐνεργείας, θερμογόνου, φωτὸς καὶ ζωῆς, ἐπὶ τοῦ ἡλιακοῦ συστήματος κατὰ τὸν αὐτὸν ἐπίσης ἐμειώθησαν λόγον, διότι ἡ μὲν ἐλκτική αὐτοῦ δύναμις ἐστὶν ἀνάλογος πρὸς τὸ ποσὸν τῆς μάζης αὐτοῦ, τὸ δὲ ζωηρικόν, ἡ πηγὴ τοῦ φωτὸς καὶ τῆς θερμότητος, ἐστὶν ἀνάλογον πρὸς τὴν ἐλκτικὴν δύναμιν δι' ἣς ἐπενεργεῖ ἐπὶ τῶν περὶ αὐτὸν σωμάτων, καὶ πρὸς τὴν ἔκτασιν τοῦ κατεχομένου διαστήματος ὑπὸ τῶν σωμάτων αὐτῶν καὶ ὑπὸ τοῦ ἰδίου αὐτῶν ὄγκου. Πράγματι δὲ, ὅλον ἐν γένει τὸ ἡλιακὸν σύστημα διὰ τῆς ἀλλοιώσεως ταύτης τῶν γνώσεων ἡμῶν περὶ τῆς ἀποστάσεως τοῦ Ἡλίου, οὐ μόνον κατ' ἔκτασιν ἠλαττώθη, ἀλλὰ καὶ ἡ θεωρία περὶ τῆς διαρκείας αὐτοῦ ὡς συστήματος κόσμων ἀπὸ τοῦ Ἡλίου φωτιζομένων καὶ θερμαινομένων ἐπίσης συνετμήθη.

Ἡ οὕτω δὴ ἐλαττωθεῖσα ἀπόστασις τοῦ Ἡλίου παρὰ πάντων ἀποδεκτῇ ἐγένετο, ἀφοῦ πολλὰς μεταχειρίσθησαν νέαι μεθόδοι πρὸς ὁρισμὸν τοῦ σπουδαίου τούτου προβλήματος· πολλὰ δὲ νέαι ἔρευναι ἐπὶ τῶν παλαιῶν μεθόδων ἐγένοντο μετὰ πάσης τῆς ἀκριθείας τῶν ἀναλυτικῶν τρόπων καὶ τῆς ἐντελείας τῶν ὀργάνων, ὅσα μεταχειρίζονται κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη οἱ ἀστρονόμοι. Καὶ αὗται δὲ αἱ κατὰ τὸ 1769 ἔτος γενομέναι παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς διὰ τοῦ δίσκου τοῦ Ἡλίου διαβίσεως τῆς Ἀφροδίτης ἠρευνήθησαν ἐκ νέου καὶ μετὰ διορθώσεων διεσαφηνίσθησαν, καίτοι ἀτυχῶς ἐπ' αὐτῶν δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐντελῶς οἱ νέοι τρόποι καὶ μέθοδοι, οἷς χρῶμεθα. Ὅτε δὲ ἡ τοῦ Ἡλίου ἀπόστασις ἐφαίνετο πιθανώτατα ὁρισθεῖσα περὶ τὰ 91 $\frac{1}{2}$ ἑκατοντακισμύρια μιλίων, ὁ Ηοβάρδς ἀναδιδρῶν τὰς κατὰ τὴν τελευταίαν ἑκατονταστηρίδα διαβάσεις ἀνεῦρεν ὅτι ἐκ τῶν δεδομένων τῶν τότε παρατηρήσεων ἐξάγεται ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ἀπόστασις δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰ 92 $\frac{1}{2}$ ἑκατοντακισμύρια μιλίων. Εὐτύχημα μέγα ἦν τοῦτο διὰ τὸν ἐκ Γρενβίχης Stone, διότι διὰ τῆς διορθώσεως τῶν ὑπολογισμῶν ἐπὶ τῶν ἀρχαίων παρατηρήσεων προηγγίζετο ἡ εἰς 91 $\frac{1}{2}$ ἑκατοντακισμυρίων μιλίων ἀπόστασις. Διὰ δὲ τῆς ἐπιστήμου ταύτης ἐπικουρίας, ἣν ματαίως ἀνεζήτουν οἱ ἐκ Γρενβίχης ἀστρονόμοι, κατώρθωσεν ὁ κ. Stone νὰ ἐκτραχίσῃ ἑαυτῷ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς τῶν ἀστρονόμων ἐταιρίας, διότι